

ส่วนที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของจังหวัดภูเก็ต

1. ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดาตะวันออก มีลักษณะเป็นเกาะ จัดเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย มีเกาะบริวาร 32 เกาะ ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 48.7 กิโลเมตร เฉพาะเกาะภูเก็ตมีพื้นที่ 543.034 ตารางกิโลเมตร ส่วนเกาะบริวารมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 867 กิโลเมตร หรือ 688 กิโลเมตร ทางอากาศมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดช่องแคบปากพระ จังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานสารสิน และสะพานเทพกระษัตรี
ทิศตะวันออก	ติดทะเลเขตจังหวัดพังงา
ทิศใต้	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตก	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตร และประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะพื้นที่ ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตศูนย์สูตร อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน
ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม

1.4 การปกครอง

จังหวัดภูเก็ต แบ่งการบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอเกาะทู้ อำเภอถลาง มีตำบล 17 ตำบล และ 103 หมู่บ้าน การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 11 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง

ตารางแสดงข้อมูลเขตการปกครอง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะห่างจากจังหวัด (กม.)	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	จำนวน	
				ตำบล	หมู่บ้าน
เมืองภูเก็ต	224.000	1	2481	8	44
กะทู้	67.034	10	2457	3	13
ถลาง	252.000	19	2441	6	46
รวม	543.034	-	-	17	103

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดภูเก็ต

1.5 ประชากรและความหนาแน่นของประชากร

ประชากรจังหวัดภูเก็ต ณ ธันวาคม 2554 มีจำนวน 353,847 คน เป็นชาย 167,370 คน หญิง 186,477 คน ความหนาแน่นของประชากร 620 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 188,994 ครัวเรือน ดังตาราง

ตารางแสดงจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ต

จังหวัด	ครัวเรือน	ประชากร		รวม
		ชาย	หญิง	
จังหวัดภูเก็ต	188,994	167,370	186,477	353,847
อำเภอเมืองภูเก็ต	6,221	5,605	5,924	11,529
อำเภอกะทู้	4,426	3,097	3,392	6,489
อำเภอถลาง	40,701	35,842	37,230	73,072
เทศบาลตำบลวิชิต	26,526	20,629	22,801	43,430
เทศบาลตำบลราไวย์	11,990	7,290	8,330	15,620
เทศบาลตำบลฉลอง	13,626	10,127	11,358	13,626
เทศบาลตำบลรัชฎา	23,964	20,014	23,171	43,185
เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี	3,462	3,351	3,463	6,814
เทศบาลตำบลเชิงทะเล	2,297	2,751	3,281	6,032
เทศบาลเมืองกะทู้	13,422	10,810	12,666	23,476
เทศบาลตำบลกระรน	6,477	3,831	4,164	7,995
เทศบาลเมืองป่าตอง	13,609	9,502	9,924	19,426
เทศบาลนครภูเก็ต	22,273	34,521	40,773	75,294

ที่มา : กรมการปกครอง (www.dopa.go.th)

▪ ประชากรแฝง

จำนวนประชากรแฝงที่เป็นชาวไทย จำนวน 103,895 คน คิดเป็นร้อยละ 31.77 ของประชากรตามทะเบียนราษฎร ประชากรแฝงส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต ร้อยละ 79.01 อำเภอกะทู้ ร้อยละ 24.30 และอำเภอถลาง ร้อยละ 3.92 ส่วนใหญ่เป็นประชากรทั่วไปที่อพยพเข้ามาตามคู่สมรสและกลุ่มแรงงาน

ตารางแสดงจำนวนประชากรแฝงชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ.2552

อำเภอ	คนทำงานแรงงานทุกประเภท		ประชาชนทั่วไป		นักเรียน/นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	27,193	71.78	42,193	80.60	12,701	92.95	82,087	79.01
กะทู้	9,204	24.40	4,544	8.68	194	1.42	13,942	13.42
ถลาง	1,485	3.92	5,612	10.72	769	5.63	7,866	7.75

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดภูเก็ต

2. ด้านสาธารณสุข

ภูเก็ตมีโรงพยาบาลรัฐและเอกชน 7 แห่ง 1,153 เตียง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 21 แห่ง คลินิกเวชกรรม 110 แห่ง คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง 49 แห่ง คลินิกทันตกรรม 73 แห่ง คลินิกแพทย์แผนไทย 7 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 351 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ 12 แห่ง

ตารางแสดงข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขในจังหวัดภูเก็ต ในช่วงปี 2553 -2554

ข้อมูลทรัพยากร	ปี 2553	ปี 2554			
	รวม	อ.เมือง	อ.ถลาง	อ.กะทู้	รวม
โรงพยาบาลทั่วไป (แห่ง/เตียง)	1/503	1/503	-	-	1/503
โรงพยาบาลชุมชน (แห่ง/เตียง)	2/120	-	1/60	1/60	2/120
โรงพยาบาลเอกชน	3/434	3/401	-	-	3/401
โรงพยาบาล อบจ. (แห่ง/เตียง)	-	1/129	-	-	1/129
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (PCU)	21	9	10	2	21
คลินิกเวชกรรม	100	78	12	20	110
คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง	49	44	0	5	49
คลินิกกายภาพบำบัด	5	5	1	0	6
คลินิกเทคนิคการแพทย์	7	7	1	1	9
คลินิกทันตกรรม	73	56	3	17	76

ข้อมูลทรัพยากร	ปี 2553	ปี 2554			
	รวม	อ.เมือง	อ.กลาง	อ.กะทู้	รวม
คลินิกทันตกรรมชั้น 2	1	1	0	0	1
คลินิกการแพทย์แผนไทย	7	6	1	0	7
คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์	1	0	1	0	1
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	300	184	44	123	351
ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ	13	8	3	1	12
ร้านขายยาแผนโบราณ	12	11	1	0	12
สหคลินิก	2	3	0	0	3
คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง	1	1	0	0	1

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ภาครัฐและเอกชน ปีงบประมาณ 2552-2554

ประเภท		จำนวนบุคลากร			อัตราส่วนบุคลากร ต่อประชากร		
		ภาครัฐ	เอกชน	รวม	ภูเก็ต	ภาคใต้	ประเทศ
แพทย์	ปี 52	95	178	273	1:1,217	1:3,664	1:2,778
	ปี 53	106	269	375	1:896	1:3,780	1:3,312
	ปี 54	116	274	390	1:885		
ทันตแพทย์	ปี 52	28	21	49	1:6,779	1:12,993	1:13,089
	ปี 53	33	25	58	1:5,792	1:13,917	1:14,777
	ปี 54	39	22	61	1:5,657		
เภสัชกร	ปี 52	36	30	66	1:5,033	1:7,489	1:7,501
	ปี 53	45	36	81	1:4,147	1:7,597	1:8,221
	ปี 54	36	34	70	1:4,930		
พยาบาล วิชาชีพ	ปี 52	547	388	935	1:355	1:553	1:573
	ปี 53	579	394	973	1:345	1:568	1:621
	ปี 54	555	465	1,020	1:338		

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

ความต้องการแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ ปี 2553 – 2555 ตาม GIS

ปี พ.ศ.	แพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาลวิชาชีพ	
	GIS	ปฏิบัติ งานจริง	GIS	ปฏิบัติ งานจริง	GIS	ปฏิบัติ งานจริง	GIS	ปฏิบัติ งานจริง
2553	170	85	93	31	43	34	1,457	555
2554	179	130	98	39	93	43	1,550	551
2555	179	136	98	48	93	44	1,550	542

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดภูเก็ต

ตารางแสดงผลผลิตมวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต

รายการ	ปี พ.ศ.2552	ปี พ.ศ.2553	(%)
ภาคเกษตร (ล้านบาท)	4,813	5,374	+ 10.44
นอกภาคเกษตร (ล้านบาท)	65,383	73,590	+ 11.15
ผลผลิตมวลรวมจังหวัด (ล้านบาท)	70,196	78,964	+ 11.10
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (บาท)	236,461	262,529	+ 9.93
ประชากร (1,000 คน)	297	301	+ 1.33

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

▪ ผลผลิตหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ผลผลิตหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในปี 2552 ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งแยกออกเป็นระดับ ดังนี้

ระดับ 1 ดาว	จำนวน	2 ผลิตภัณฑ์
ระดับ 2 ดาว	จำนวน	8 ผลิตภัณฑ์
ระดับ 3 ดาว	จำนวน	9 ผลิตภัณฑ์
ระดับ 4 ดาว	จำนวน	18 ผลิตภัณฑ์
ระดับ 5 ดาว	จำนวน	13 ผลิตภัณฑ์
		รวม 50 ผลิตภัณฑ์

รายได้ที่ได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในปี 2553 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ถึงร้อยละ 17.42 ดังแสดงได้จากตารางดังนี้

ตาราง แสดงยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในปี พ.ศ.2552-2553

ปี พ.ศ.	ยอดจำหน่าย (บาท)		
	ในประเทศ (บาท)	ต่างประเทศ (บาท)	รวม
2552	604,574,934	21,240,066	625,815,000
2553	711,900,765	45,948,700	757,849,465
รวม	1,316,475,699	67,188,766	1,383,664,465

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต

3.2 การประกอบอาชีพ

ตารางแสดงการประกอบอาชีพของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ.2554

อาชีพ	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
ไม่มีอาชีพ	1,292	1,723	3,015
นักเรียน	5,586	5,431	11,017
นักศึกษา	1,218	1,303	2,521
ทำนา	5	1	6
ทำไร่	24	14	38
ทำสวน	926	608	1,534
ประมง	507	120	627
ปศุสัตว์	5	3	8
รับราชการ	1,206	1,137	2,343
รัฐวิสาหกิจ	345	348	693
พนักงานบริษัท	3,103	3,535	6,638
รับจ้างทั่วไป	17,923	16,484	34,407
ค้าขาย	3,510	4,855	8,365
ธุรกิจส่วนตัว	3,835	4,127	7,962
อื่นๆ	3,399	4,680	8,079
รวมทั้งหมด	42,884	44,369	87,253

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต

3.3 การเกษตรกรรม

การเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่จะกระจุกกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพด้านการทำสวนยางพารา สับปะรด แต่มีปริมาณไม่มากนักเนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาดำเนินการด้านการท่องเที่ยวแทน

ตารางแสดงลักษณะทางเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต จำแนกรายอำเภอ

ลักษณะการเกษตร	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)		
	อำเภอเมืองภูเก็ต	อำเภอกะทู้	อำเภอถลาง
ไม้ดอกไม้ประดับ	5	30	165
พืชผัก	729	1,325	1,855
สวนยาง	15,672	10,104	75,388
ไม้ผลไม้ยืนต้น	7,127	4,065	14,052
รวม	23,533	15,524	91,460

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต

จำนวนสัตว์และจำนวนเกษตรกรในจังหวัดภูเก็ต ปี 2554

อำเภอ	โคเนื้อ		กระบือ		สุกร		ไก่		เป็ด		แพะ	
	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร
เมือง	516	67	116	18	2,546	38	90,258	678	1,261	89	148	9
กะทู้	168	16	53	2	317	6	1,821	110	103	7	109	3
ถลาง	806	91	1,156	130	3,701	34	283,723	1,445	10,372	328	1,155	40
รวมทั้งจังหวัด	1,490	174	1,325	150	6,564	78	375,802	2,233	11,736	424	1,412	52

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต

กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และกลุ่มอาชีพ

ตารางแสดงรายชื่อ ที่ตั้งและจำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดภูเก็ต

ที่	รายชื่อกลุ่มเกษตรกร	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก
1	กลุ่มเกษตรกรทำสวน ป่าคลอก	เลขที่ 9 หมู่ 2 ตำบลป่าคลอก อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	742
2	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ป่าคลอก	เลขที่ 129/1 ถนนท่าเรือ-เมืองใหม่ หมู่ 6 ตำบลป่าคลอก อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	59
3	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ไม้ ขาว	เลขที่ 107/2 ถนนเทพกระษัตรี หมู่ 1 ตำบลไม้ขาว อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	31
4	กลุ่มเกษตรกรทำสวน กะทู้	เลขที่ 51 ถนนวิจิตรสงคราม หมู่ 6 ตำบลกะทู้ อำเภอดกะทู้ จังหวัดภูเก็ต	66
รวม			898

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต

ตารางแสดงรายชื่อ และจำนวนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจังหวัดภูเก็ต

ลำดับที่	ชื่อสหกรณ์การเกษตร	จำนวนสมาชิก (ราย)
1	สหกรณ์การเกษตรเมืองดกลาง จำกัด	1,224
2	สหกรณ์การเกษตรเมืองภูเก็ต จำกัด	718
3	สหกรณ์การเกษตรกะทู้ จำกัด	836
4	สหกรณ์กองทุนสวนยางดกลาง จำกัด	128
5	ชุมนุมสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต จำกัด	29
รวม		2,935

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต

ตารางแสดงกลุ่มอาชีพในจังหวัดภูเก็ต

ที่	ชื่อกลุ่มอาชีพ	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอด	จังหวัด
1	กลุ่มสตรีสหกรณ์กะทู้	12/19	9	กะทู้	กะทู้	ภูเก็ต
2	กลุ่มสตรีและเยาวชนกะทู้	12/3	-	กะทู้	กะทู้	ภูเก็ต

ที่	ชื่อกลุ่มอาชีพ	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
3	กลุ่มอนุรักษ์มรดกเมืองทักษิณ	29/4	6	กมลา	กะทู้	ภูเก็ต
4	กลุ่มแม่บ้านกมลา	-	2	กมลา	กะทู้	ภูเก็ต
5	กลุ่มร่วมด้วยช่วยกันก้าวหน้า	29/1	ถ.พระบารมี	ป่าตอง	กะทู้	ภูเก็ต
6	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบางเทานอก	247/1	5	เชิงทะเล	ถลาง	ภูเก็ต
7	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านพารา	52/2	4	ป่าคลอก	ถลาง	ภูเก็ต
8	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบางเทา	38/4	2	เชิงทะเล	ถลาง	ภูเก็ต
9	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำสวนป่าคลอก	98	-	ป่าคลอก	ถลาง	ภูเก็ต
10	กลุ่มภาพฟื้นกระจก	159/3	7	ป่าคลอก	ถลาง	ภูเก็ต
11	กลุ่มประมงพื้นบ้าน			ไม้ขาว	ถลาง	ภูเก็ต
12	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ่อแร่สันติสุข	76/2	6	วิชิต	เมือง	ภูเก็ต
13	กลุ่มหัตถกรรมมุกภูเก็ต	5	ถ.เยาวราช	ตลาดใหญ่	เมือง	ภูเก็ต
14	กลุ่มศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองภูเก็ต	95/2	ถ.ดีบุก	ตลาดใหญ่	เมือง	ภูเก็ต
15	กลุ่มแม่บ้านบางคณทีสุขสันต์	32	-	ราไวย์	เมือง	ภูเก็ต
16	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าและปักจักร	33/4	5	ราไวย์	เมือง	ภูเก็ต
17	กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์เครดิตยูเนียน	68/57	7	รัชฎา	เมือง	ภูเก็ต
18	กลุ่มวิชิตน้อมเกล้า	61/104	ถ.ศักดิเดช	วิชิต	เมือง	ภูเก็ต
19	กลุ่มจักสานอ่าวเกใน	82/42	-	ตลาดเหนือ	เมือง	ภูเก็ต
20	กลุ่มพาราบาติก		4	ป่าคลอก	เมือง	ภูเก็ต
21	กลุ่มสตรีสีนามิบ่อแร่	30/23	6	วิชิต	เมือง	ภูเก็ต
22	กลุ่มสตรีอินดาปักเลื่อม	-	2	เชิงทะเล	เมือง	ภูเก็ต
23	กลุ่มเพาะเลี้ยงชายฝั่งเกาะกวย	68/57	-	รัชฎา	เมือง	ภูเก็ต
24	กลุ่มลูกปัดของชำร่วย ผ้าใยบัว	14	ถ.สุทัศน์ ซ.2	ตลาดใหญ่	เมือง	ภูเก็ต

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต

3.4 ด้านอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดภูเก็ตปี พ.ศ.2552 มีจำนวน 432 โรงงาน มีปริมาณเงินทุนโรงงานทั้งหมด 432 โรงงาน รวม 7,603.27 ล้านบาท มีคนงานทั้งหมด 7,073 คน

สำหรับอำเภอที่มีโรงงานมากที่สุดคือ อำเภอเมืองภูเก็ต จำนวน 326 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 75.87 มีเงินทุน จำนวน 4,726,468,062 บาท รองลงมาคืออำเภอถลาง จำนวน 74 โรงงาน คิดเป็น 16.71 มีเงินทุน จำนวน 2,223,337,451 บาท และอำเภอกะทู้ จำนวน 32 โรงงาน คิดเป็น 7.42 มีเงินทุนจำนวน 653,464,500 บาท

ตารางแสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

อำเภอ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	จำนวนคนงาน (คน)	จำนวนเงินทุน (บาท)
อำเภอเมืองภูเก็ต	326	4,826	4,726,468,062
อำเภอถลาง	74	1,902	2,223,337,451
อำเภอกะทู้	32	345	653,464,500
รวม	432	7,073	7,603,270,013

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต ปี 2552

4. ด้านการท่องเที่ยว

ภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวชั้นนำของโลก ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับต้นๆ โดยสถาบันและนิตยสารท่องเที่ยวหลายแห่ง ในปี 2551 – 2554 ดังตาราง

อันดับโลก	เรื่อง	สถาบันจัดอันดับ
อันดับที่ 4 ในปี พ.ศ. 2554	The Best Island of Asia	นิตยสาร travel and leisure
อันดับที่ 5 ในปี พ.ศ. 2553	The Best Island of Asia	นิตยสาร travel and leisure
อันดับที่ 3 ในปี พ.ศ. 2552	The Best Island of Asia	นิตยสาร travel and leisure
อันดับที่ 29 ในปี พ.ศ. 2552	Top City Destination Ranking	Euromonito
อันดับที่ 31 ในปี พ.ศ. 2551	Top City Destination Ranking	Euromonito

หากเจาะลึกไปที่ภาคการบริการและการท่องเที่ยว ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2554 มีนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองภูเก็ตทั้งสิ้น 1,330,152 คน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 59.31แยกเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านท่าอากาศยานภูเก็ต 1,170,429 คน และนักท่องเที่ยว

ที่เดินทางโดยทางเรือ (เรือยอชต์, เรือท่องเที่ยว) 159,723 คน มีเที่ยวบินขาเข้าจากต่างประเทศ 6,829 เที่ยวบิน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 20.27 ส่วนจำนวนเรือยอชต์และเรือท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.84 ซึ่งภาวะการท่องเที่ยวขยายตัวได้ดี โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรกมีอัตราการเข้าพักอยู่ที่ร้อยละ 78.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามามากที่สุด ได้แก่ จีน รัสเซีย ออสเตรเลีย เกาหลี และสวีเดน

4.1 สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

รายการข้อมูล	ปี 2552	ปี 2553	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
นักท่องเที่ยว	3,126,558	5,120,761	+63.78
ชาวไทย	741,343	815,096	+9.95
ชาวต่างประเทศ	2,385,215	4,305,665	+80.51
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)	5.99	4.26	-1.73
ชาวไทย	3.96	2.88	- 1.08
ชาวต่างประเทศ	6.62	4.52	-2.10
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)			
นักท่องเที่ยว	4,210.25	4,935.54	+17.23
ชาวไทย	2,858.54	2,904.91	+1.62
ชาวต่างประเทศ	4,565.74	5,180.52	+13.47
รายได้ (ล้านบาท)	94,006.88	108,446.18	+15.36
ชาวไทย	7,131.83	7,159.80	+0.39
ชาวต่างประเทศ	86,875.05	101,286.38	+16.59
สถานที่พักอาศัย			
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	37,884	44,330	+17.02
อัตราการพักแรมเฉลี่ย (%)	35.84	46.20	+10.36
จำนวนแขกที่เข้าพัก (คน)	2,721,269	4,642,862	+70.61
ชาวไทย	550,031	628,320	+14.23
ชาวต่างประเทศ	2,171,238	4,014,542	+84.90

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต 10 อันดับแรก

อันดับ	ประเทศ	จำนวนนักท่องเที่ยว		
		พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	เพิ่ม/ลด (%)
1	ออสเตรเลีย	376,221	422,017	+12.17
2	สหราชอาณาจักร	172,552	134,867	-21.84
3	รัสเซีย	108,400	151,945	+40.17
4	จีน	69,053	131,109	+89.87
5	สวีเดน	138,690	127,786	-7.86
6	เกาหลีใต้	87,296	108,337	+24.10
7	เยอรมนี	125,518	103,413	-17.61
8	เดนมาร์ก	84,501	92,518	+9.49
9	ญี่ปุ่น	83,502	88,329	+5.78
10	สหรัฐอเมริกา	79,271	61,357	-22.60

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต

4.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือ ชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ สามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แบ่งเป็น

(1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด จังหวัดภูเก็ตมีชายหาดอยู่หลายแห่งซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะชายหาดที่สำคัญ ได้แก่

- หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นหาดทรายขาว มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักตลอดทั้งวันทั้งกิจกรรมชายหาด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการรูปแบบต่างๆ

- หาดสุรินทร์ หาดกมลา หากกะหลิม หาดในหาน หาดราไวย์เป็นชายหาดทรายที่ไม่ยาวนัก มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักน้อยกว่า 3 หาดแรก

- ชายหาดอ่าวบางเทา หาดลาอัน เป็นชายหาดที่เงียบสงบและเป็นที่ตั้งของโรงแรมที่พักและบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- ชายหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ได้แก่ หาดทรายแก้ว หาดไม้ขาว หาดใน
 ยาง

- หาดในทอน เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเงียบสงบ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง
 กุมภาพันธ์จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่

- อ่าวต่างๆ ทางฝั่งตะวันออก มีทิวทัศน์ที่สวยงามแต่ไม่เหมาะในการลงเล่นน้ำ จึง
 เป็นที่ตั้งของท่าเรือไปเกาะต่างๆ และมารีน่า ได้แก่ อ่าวปอ อ่าวสะป้า อ่าวภูเก็ต อ่าวมะขาม และอ่าว
 ฉลอง

(2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สถานีพัฒนาการส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว
 มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่ น้ำตกโดนไทร น้ำตกบางแป และต้นปาล์มหลังขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติทำฉัตรไชย มี
 เส้นทาง ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ระยะทาง 800 เมตร ตั้งอยู่ในอำเภอถลาง

(3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ

จังหวัดภูเก็ตมีเกาะบริวารทั้งหมด 39 เกาะ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันออกและทาง
 ตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่

- เกาะราชาใหญ่ เกาะราชาน้อย เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะบอน เกาะแก้ว เกาะไม้ท่อน
 ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาด ดำน้ำดูปะการัง (เกาะเฮ เกาะไม้ท่อน) ตก
 ปลา (เกาะราชาน้อย) และพักผ่อน บนเกาะมีรอยพระพุทธรูปจำลองตั้งอยู่ด้วย เกาะที่มีที่พักให้บริการบน
 เกาะ ได้แก่ เกาะราชาใหญ่ เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะไม้ท่อน

- เกาะตะเกาใหญ่ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวภูเก็ต มี
 สิ่งที่น่าสนใจ คือ นกเงือก และมีที่พักแรมบริการบนเกาะ

- เกาะรังใหญ่ เกาะมะพร้าว เกาะไข่นอก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะ
 ภูเก็ตบริเวณอ่าวสะป้า เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาดและเล่นน้ำ ที่เกาะรังใหญ่มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ
 ฟาร์มหอยมุก กิจกรรมพายเรือแคนู และซิปไลน์รอบเกาะ ส่วนเกาะมะพร้าวมีหมู่บ้านประมงที่ยังคง
 วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถซิปไลน์และพักผ่อนบนเกาะได้

- เกาะนาคาน้อย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะภูเก็ต ใกล้กับอ่าวปอ มีฟาร์มหอย
 มุก และการสาธิตการเลี้ยงหอยมุกให้นักท่องเที่ยวชม มีร้านอาหารทะเลบริการ แต่ไม่มีที่พักแรม

- เกาะแรดและเกาะนาคาใหญ่ ปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างรีสอร์ทของเอกชน เพื่อ
 รองรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง

(4) จุดชมทิวทัศน์ ได้แก่ จุดชมทิวทัศน์แหลมพรหมเทพ แหลมกา แหลมพันวา หาดกะตะ-
 กะรน เขารัง เขาขาด

2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์

ซึ่งกระจายอยู่บนเกาะภูเก็ตตอนในของเกาะ โดยแบ่งตามเขตอำเภอ ดังนี้

(1) ในอำเภอเมืองภูเก็ต ที่สำคัญได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต (มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและ
 อาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง) เช่น พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการ
 ไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า วัดฉลอง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี

(2) ในอำเภอกลาง ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกลาง วัดพระทอง วัดพระนางสร้าง วัดไชยธาราราม (พระบรมสารีริกธาตุ) บ้านพระยาวิชิตสงคราม (เมืองกลางเก่า) บ้านพิทักษ์ชินประชา

(3) ในอำเภอกะทู้ ได้แก่พิพิธภัณฑท์เหมืองแร่ ศูนย์อนุรักษ์มรดกท้องถิ่นกะทู้

3) แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

ในจังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งในรูปแบบของสถานบันเทิง การแสดงโชว์ต่างๆ สวนสาธารณะลักษณะพิเศษ พิพิธภัณฑ์เฉพาะทาง สวนสัตว์ และสวนสนุก เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี ไชม่อน คาบาเรย์ ในอำเภอกะทู้ ฟาร์มจระเข้และสวนเสือภูเก็ต สวนผีเสื้อและอะควาเรียมภูเก็ต พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย ไดโนปาร์ค สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต

4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ

มีหลายประเภทที่เป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สนามขี่ม้า แหล่งตกปลา เคเบิลสกีจิมพ์ แหล่งดำน้ำบริเวณใกล้เคียงมีทั้งกิจกรรมดำน้ำตื้นและดำน้ำลึก แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ สปาที่ให้บริการตามโรงแรมที่พักระดับ 4-5 ดาว ศูนย์บริการทางการแพทย์ เป็นต้น

4.3 ประเพณี/วัฒนธรรม/เทศกาล

จังหวัดภูเก็ตในอดีตเจ้าถิ่นเดิม ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ (ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่) ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา สำหรับชาวไทยได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่น และในที่สุดชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้ นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่างๆ มาปรับปรุงและดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

1) ประเพณีที่ปฏิบัติประจำทุกปีของจังหวัดภูเก็ต

▪ ประเพณีตรุษจีน

เป็นการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของคนจีน วันตรุษจีนตรงกับ วันแรกของเดือน 1 ของจีน หรือ เดือน 2 เดือน 3 ทางจันทรคติ มีพิธีกรรมทั้งหมด 3 วัน โดย

- วันแรก คือ วันที่ 29 เดือน 12 ของจีน มีการเตรียมอาหาร และ ของไหว้ต่าง ๆ ไว้สำหรับวันรุ่งขึ้น

- วันที่สอง คือ วันที่ 30 เดือน 12 ของจีน มีการไหว้ 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า จะมีการไหว้เทพเจ้า และช่วงบ่ายจะมีการไหว้บรรพบุรุษ เมื่อเสร็จพิธีไหว้ จะมีการรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัว และมีการแจก " อั่งเปา" (แต๊ะเอีย) ให้แก่เด็ก ๆ

- วันที่สาม คือ วันที่ 1 เดือน 1 ของจีน ชาวจีนจะแต่งกายด้วยชุด ใหม่เพื่อเป็นสิริมงคล ไปไหว้พระที่ศาลเจ้า และวันนี้ถือว่าเป็นวันเที่ยวอาจะไปเยี่ยมญาติในท้องถิ่นอื่น ซึ่งในวันนี้จะไม่มีการทำงาน จะไม่มีการพูดคำหยาบ หรือดูว่ากล่าวกัน

- ประเพณีไหว้เทวดา

เป็นการไหว้ต้อนรับ และขอบคุณเทวดาที่ช่วยพิทักษ์รักษามนุษย์ เวลาของการไหว้จะเริ่มขึ้น หลังเที่ยงคืนของวันที่ 8 เดือน 1 ของจีนไปแล้ว หรือช่วงเวลาเริ่มต้นของ วันที่ 9 เดือน 1 ของไหว้ที่สำคัญคือ ต้นอ้อย 2 ต้น และของคาวหวานต่าง ๆ

- ประเพณีสารทจีน

เป็นเดือนที่ชาวจีนถือว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี หรือวิญญาณ ต่าง ๆ ให้ออกมารับส่วนบุญประจำปี มีการไหว้บรรพบุรุษของแต่ละครอบครัว ในวันที่ 15 เดือน 7 จีน มีการ "ไปปั่ว" หรือจัดตกแต่งเครื่องเซ่นไหว้ภูตผีและวิญญาณ ด้วยการทำขนม และแกะสลักผลไม้เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ และของ ไหว้ที่สำคัญคือ "อั้งกู่" หรือ ขนมเต่าสีแดง ทำจากแป้งข้าวเหนียว มีไส้ถั่วเหลืองกวน หรือทำจากแป้งสาลีไม่มีไส้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอายุยืนนาน

- งานพ้อต่อ

เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน จะมีพิธีในช่วงเดือน 7 ของจีนหรือเดือน 9 ของไทย โดยมีพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษ และวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งเป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้าง ทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้นการไหว้เต่า จึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและถือกุศลที่ยิ่งใหญ่

- ประเพณีไหว้พระจันทร์

คือการไหว้เทพเจ้าด้วยขนมไหว้พระจันทร์ (ตงซิวเปี้ย) และขนมโก๋ ในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 8 ของจีน

- ประเพณีกินเจ

เป็นการถือศีลชำระจิตใจ และงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ทุกชนิด มีระยะเวลา 9 วัน เริ่มตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 9 จนกระทั่งถึง ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม เป็นงานประเพณี ซึ่งชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในภูเก็ต ยึดถือปฏิบัติมาช้านานตั้งแต่ พ.ศ.2368 จนถึงทุกวันนี้ จะมีพิธีกรรมต่างๆ มากมาย อาทิ พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น งานเทศกาลนี้นับเป็นงานที่ได้รับความนิยม และเลื่อมใสศรัทธาทั้งจากชาวไทย และชาวต่างประเทศมากที่สุดงานหนึ่ง

- ประเพณีลอยเรือ

โดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะปำ จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 13 ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะสิเหร่จะมีพิธีลอยเรือ ในวันขึ้น 14 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 ซึ่งถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเล คล้ายกับพิธีลอยกระทงของชาวไทย มีการ สร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บและทำตุ๊กตาไม้แทนคน ไล่ลงไปในเรือแล้วนำไปลอยเพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายต่างๆ ออกไปกับทะเล แล้วมีการร่ายรำรอบเรือ หรือที่เรียกว่า รำรองเง็ง นั่นเอง

- ประเพณีสารทไทย (เดือนสิบ)

เป็นเดือนที่ชาวไทยมีความเชื่อว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี และวิญญาณต่าง ๆ ให้ออกมารับเอาส่วนบุญ จึงมีการนำของคาวหวานต่าง ๆ มาทำบุญและให้ทานกันที่วัด สำหรับขนมที่สำคัญในพิธี คือ ขนมลา ขนมเทียน ขนมท่อนใต้ ขนมต้ม ฯลฯ ตรงกับวันแรม 8 ค่ำ เดือน 10 และวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ซึ่งแต่ละวัดจะกำหนดทำพิธีเพียงหนึ่งวันแตกต่างกันไป

- งานท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร
ตรงกับวันที่ 13 มีนาคมของทุกปี มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองถลาง ให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน
- ประเพณีเซ็งเม้ง
เป็นการรวมญาติครั้งใหญ่เพื่อทำกิจกรรมบูชาบรรพบุรุษร่วมกัน ส่วนใหญ่จะตรงกับ วันที่ 5 เมษายนของทุกปี แต่ในการไหว้ นั้นมีระยะเวลาที่สามารถไหว้ได้ คือ ก่อนวันที่ 5 เมษายน 10 วัน และหลังวันที่ 5 เมษายน 10 วัน
- ประเพณีปล่อยเต่า
เป็นการทำบุญ และพระสวดมนต์ให้ศีลให้พรเสร็จ ก็จะมีการปล่อยเต่าลงทะเล ณ อุทยานแห่งชาติหาดในยาง ในวันที่ 13 เมษายน (วันสงกรานต์) ของทุกปี
- เทศกาลอาหารทะเล
จัดขึ้นประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี มีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่อาหารทะเล ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ต ชักชวนให้นักท่องเที่ยว เดินทางมาท่องเที่ยวภูเก็ตในฤดูฝน มีการประกวด ขบวนแห่ทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเล การออกร้านจำหน่ายอาหารทะเล การแสดงศิลปวัฒนธรรมของภาคต่างๆ
- ภูเก็ตลากูน่าไตรกีฬา
จัดการแข่งขันในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี
- ประเพณีเดินเต่า
เป็นการสังเกตเต่าขึ้นมาวางไข่ริมชายหาด ในตอนกลางคืนถึงย่างรุ่ง (ช่วงน้ำทะเลขึ้น) ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ หรือฤดูเต่าวางไข่ เพื่อดูเต่าตัวใหญ่ ๆ ที่หาดูได้ยาก
- เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวภูเก็ต
ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน ณ หาดป่าตอง เพื่อต้อนรับฤดูกาลท่องเที่ยว ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจสาขาต่างๆ หน่วยงานราชการและประชาชน ในงานมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิพิธีตัดกบตรในตอนเช้า การแข่งขัน กีฬาทางน้ำ การประกวดสาวงามจากนักท่องเที่ยวชาติต่างๆ เป็นต้น
- งานแข่งขันเรือใบชิงถ้วยพระราชทาน
วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี เริ่มมีขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.2530 และหลังจากนั้นจึงถือกำหนดจัดงานขึ้นในช่วง วันเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งตรงกับวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี โดยมีเรือใบจากนานาชาติทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันบริเวณหาดในหาน เพื่อชิงถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

5. ด้านการศึกษา

จังหวัดภูเก็ตมีสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งหมด 103 แห่ง แบ่งเป็นระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 56 แห่ง สังกัดเอกชน จำนวน 24 แห่ง และในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15 แห่ง ระดับ ปวช. – ปวส. สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง และสังกัดเอกชน จำนวน 2 แห่ง และมีสถานศึกษาสงเคราะห์และศึกษาพิเศษ อย่างละ 1 แห่ง

5.1 ตารางแสดงการจำแนกสถานศึกษาในจังหวัดภูเก็ต ปีการศึกษา 2554

	ประเภทสถานศึกษา	จำนวน (แห่ง)	จำนวน นักเรียน (คน)	จำนวน ห้องเรียน (ห้อง)
1	สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา			
	1.1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต			
	- ประเภทอนุบาล-ประถมศึกษา	29	7,942	292
	- ประเภทประถมศึกษา	8	1,265	54
	- ประเภทอนุบาล-ประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาสทางการศึกษา)	10	7,003	218
	- ประเภทประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาสทางการศึกษา)	1	709	22
	- ประเภทอนุบาล-ประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ขยายโอกาสทางการศึกษา)	1	1,229	39
	1.2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต	7	11,941	293
	1.3 ประเภทศึกษาสงเคราะห์	1	740	31
	1.4 ประเภทการศึกษาพิเศษ	1	290	33
2	สถานศึกษาสังกัดเอกชน			
	2.1 ประเภทอนุบาล	7	1,024	43
	2.2 ประเภทอนุบาล-ประถมศึกษา	6	3,144	116
	2.3 ประเภทประถมศึกษา	4	912	36
	2.4 ประเภทอนุบาล-ประถม-มัธยมศึกษาตอนต้น	2	4,675	122
	2.5 ประเภทอนุบาล-ประถม-มัธยมศึกษาตอนต้น – มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	6,216	207
	2.6 ประเภทมัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	755	23
	2.7 ประเภทอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช.-ปวส.)	2	1,590	51
3	สถานศึกษาสังกัดเทศบาล	10	12,316	303
4	สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต	5	4,155	124
5	สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา	4	6,149	223
	รวมทั้งพื้นที่	103	72,073	2,230

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดภูเก็ต

5.2 สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีโรงเรียนในสังกัด 5 แห่ง คือโรงเรียน อบจ. บ้านตลาดเหนือ (วันครู 2502) โรงเรียน อบจ.เมืองภูเก็ต โรงเรียน อบจ.บ้านไม้เรียบ(ตันติโกวิทบำรุง) และโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ซึ่งได้รับถ่ายโอนมาจากกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียน อบจ.สาธิตร่วมพัฒนา

6. ด้านสังคม

6.1 ศาสนา

ตารางแสดงจำนวนศาสนิกชนและศาสนสถาน

ปี พ.ศ.	จำนวนศาสนสถาน (แห่ง)				จำนวนศาสนิกชน (คน)			
	วัด	โบสถ์	มัสยิด	อื่น ๆ	พุทธ	คริสต์	อิสลาม	อื่น ๆ
2550	37	5	51	3	198,971	3,628	82,031	1,391
2551	39	4	50	2	230,874	4,809	87,981	1,153
2552	39	5	51	2	221,457	6,817	89,075	1,543
2553	39	5	51	2	246,739	4,537	84,210	1,450

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

6.2 การรวมตัวของชุมชน

ภูเก็ตมีลักษณะการตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่เป็นแบบกระจายตัวตามแหล่งต่างๆ ที่มีความสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยแหล่งชุมชนส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ตามเส้นทางคมนาคม ซึ่งชุมชนต่างๆ เหล่านี้ต่างก็มีบทบาทที่แตกต่างกัน ได้แก่

1) **ชุมชนเมืองภูเก็ต** อยู่ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีเนื้อที่ประมาณ 12 ตารางกิโลเมตร มีความสำคัญเป็นศูนย์กลางหลักของการติดต่อบนเกาะภูเก็ต เพราะเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ ศาลากลางจังหวัด สถาบันการเงิน การบริการสาธารณะทางด้านสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการต่าง ๆ โรงแรมย่านการค้า ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า ชุมชนเมืองภูเก็ต จึงเป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัดภูเก็ต

2) **ชุมชนป่าตอง** เป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองป่าตอง พื้นที่ประมาณ 16 ตารางกิโลเมตร เป็นชุมชนที่เกิดใหม่ตั้งอยู่ห่างจากชุมชนที่เป็นศูนย์กลาง คือ ชุมชนเมืองภูเก็ต ประมาณ 15 กิโลเมตร ซึ่งชุมชนป่าตองเองมีการขยายตัวเร็วมาก เนื่องจากเป็นชุมชนที่อยู่ติดกับชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกของเกาะภูเก็ตซึ่งมีชายหาดที่งดงามและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเกาะภูเก็ต คือ หาดป่าตอง ทำให้อาชีพของผู้คนในชุมชนนั้น เป็นอาชีพค้าขาย ร้านค้า โรงแรม ธุรกิจการท่องเที่ยว

3) **ชุมชนกะรน** เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลกะรน มีที่ตั้งอยู่ที่ชายฝั่งตะวันตกของเกาะภูเก็ต มีลักษณะภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกันกับหาดป่าตอง โดยชุมชนกะรนอยู่ห่างจากชุมชนป่าตองประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีเทือกเขานาคเกิดเป็นตัวกั้นอยู่ ชุมชนกะรนมีพื้นที่ 7.28 ตารางกิโลเมตร มีความสวยงามเฉพาะตัวของหาดทราย คือ ระหว่างทะเลกับชุมชนจะมีสันทรายเป็นตัวกั้นระหว่างกลางอยู่โดยตลอด

4) **ชุมชนฉลอง** เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของเทศบาลนครภูเก็ต ห่างจากเทศบาลนครภูเก็ตประมาณ 16 กิโลเมตร ชุมชนฉลองมีบทบาทที่สำคัญทางด้านการท่องเที่ยวเช่นกัน คือทำหน้าที่เป็นท่าเรือที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลด้านตะวันออกของเกาะภูเก็ต เนื่องจากมีท่าเทียบเรือตั้งอยู่ตรงบริเวณอ่าวฉลองทำให้เกิดการค้าขายในบริเวณดังกล่าวเพราะมีเรือประมง เรือท่องเที่ยว เรือนำเที่ยว ทำให้เกิดความคับคั่งในเวลาเช้า-เย็น

5) **ชุมชนราไวย์** เป็นชุมชนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ส่วนล่างสุดของเกาะภูเก็ต มีบทบาทและหน้าที่เป็นส่วนการค้าขนาดเล็กเกี่ยวกับของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวขงเกาะภูเก็ตเป็นของที่ระลึกที่ทำจากเปลือกหอย และในชุมชนแห่งนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นหน้าเป็นตาของเกาะภูเก็ต คือ แหลมพรหมเทพ ซึ่งเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกน้ำที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย

6) **ชุมชนวิชิตและท่าเรือน้ำลึก** เป็นชุมชนที่อยู่ใกล้กับชุมชนเมืองมากที่สุดและสามารถติดต่อกับคนภายในชุมชนเมืองภูเก็ตได้สะดวก มีทางหลวงเส้นคมนาคมหลักคือ 4023 ในพื้นที่บริเวณนี้จะมีการขยายตัวของโครงการบ้านจัดสรรจำนวนมากในส่วนบริเวณที่อยู่ล่างสุดของชุมชนจะเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการขนส่งทางทะเล ในบริเวณท่าเรือน้ำลึกและยังเป็นที่ตั้งของคลังน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทต่างๆ

7) **ชุมชนไม้ขาวและสาคร** เป็นชุมชนที่อยู่ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต ซึ่งเป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตและอุทยานแห่งชาติสิรินาถ อยู่ในพื้นที่บริเวณหาดในยาง และมีหาดไม้ขาวซึ่งอยู่ติดกับหาดในยาง การประกอบอาชีพของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพการทำสวนยางพาราในบริเวณที่อยู่ตามเนินเขา ส่วนบริเวณสองข้างทางของทางหลวง 402 ส่วนบนของเกาะภูเก็ตจะเป็นการปลูกต้นมะพร้าวจากสภาพเดิมของการทำสวน ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างท่าเทียบเรือสำราญขนาดใหญ่ ทำให้ผู้คนในชุมชนได้มีแหล่งที่จะทำงานเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีสนามกอล์ฟ ท่าอากาศยาน โรงแรมอยู่แล้วได้มีงานทำเพิ่มขึ้น

8) **ชุมชนเทพกระษัตรี ชุมชนป่าคลอกและชุมชนศรีสุนทร** เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอถลางทั้ง 3 ชุมชน ซึ่งมีพื้นที่โดยมากเป็นการทำการเกษตรกรรม พืชที่ปลูกส่วนมากจะเป็นยางพารา รองลงมาคือสับปะรด และมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งตะวันออกของเกาะภูเก็ต เป็นพื้นที่ตั้งของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว บทบาทและความสำคัญของชุมชนเทพกระษัตรี ชุมชนป่าคลอก ชุมชนศรีสุนทร เป็นเมืองโบราณ มีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของเกาะภูเก็ตอยู่มากมาย เช่น บ้านพระยาริชิต วัดพระนางสร้าง อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร

9) **ชุมชนเชิงทะเลและชุมชนกมลา** เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ทางด้านชายฝั่งตะวันตกของเกาะภูเก็ต เป็นที่ตั้งของโรงแรมระดับห้าดาว ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวเลพัง บทบาทของชุมชนแห่งนี้ส่วนใหญ่เป็นการบริการคนภายในชุมชนเอง เนื่องจากบริเวณที่ตั้งชุมชนเดิมได้แยกตัวออกมาจากบริเวณที่ตั้งของโรงแรมอย่างชัดเจนมาก สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนเชิงทะเลและชุมชนกมลา คือ หาดสุรินทร์ หาดกมลา และภูเก็ตแพนตาซี

10) **ชุมชนกะทู้ ชุมชนเกาะแก้ว และชุมชนรัษฎา** เป็นชุมชนที่อยู่ไปทางทิศเหนือของชุมชนเมืองโดยเฉพาะชุมชนเกาะแก้ว ซึ่งมีชุมชนกะทู้เป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุดมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการพื้นที่รอบนอก รองลงมาก็เป็นชุมชนรัษฎามีบทบาททางด้านบริการอาหารทะเลแห่งสำราญนักท่องเที่ยวเพราะเป็นสินค้าพื้นเมืองโดยเฉพาะบริเวณบ้านสะปำ ในขณะที่ชุมชนเกาะแก้วทำหน้าที่เกษตรกรรมและประมง

11) ชุมชนชาวเล (ชาวไทยใหม่)

ชาวเลเป็นชนเผ่าดั้งเดิมแถบอันดามัน อาศัยอยู่ตามบริเวณชายฝั่งทะเลและตามหมู่เกาะต่างๆ ชาวเลหรือชาวไทยใหม่ ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดภูเก็ต เป็นชาวเลกลุ่มมอเก้นสิงห์ทะเล และกลุ่มอุรักลาไวย์ ตั้งถิ่นฐานอยู่ ดังนี้

- หมู่ 4 บ้านแหลมตึกแก ตำบลรัชฎา เกาะสิเหร่ เป็นกลุ่มอุรักลาไวย์ เป็นชุมชนชาวเลที่ใหญ่ที่สุด
- หมู่ 3 บ้านสะปำ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมืองภูเก็ต เป็นกลุ่มอุรักลาไวย์
- หมู่ 2 บ้านราไวย์ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต เป็นกลุ่มสิงห์ทะเลปนอยู่กับกลุ่มอุรักลาไวย์
- หมู่ 5 บ้านแหลมหลา ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง เป็นกลุ่มสิงห์ทะเลปนอยู่กับกลุ่มอุรักลาไวย์

6.3 ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากข้อมูลคดีที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2554 พบว่า มีการแจ้งความในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญจำนวน 19 คดี คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ จำนวน 228 คดี คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ 510 คดี คดีที่นำใส่ใจ 371 คดี และคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย 6,473 คดี

ตาราง เปรียบเทียบสถิติคดีที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ต ประจำปี 2553 กับปี 2554

ประเภทความผิด	ม.ค.-ธ.ค. 53	ม.ค.-ธ.ค. 54	เพิ่ม/ลด
1. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ			
- ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	50	16	-34
- ปล้นทรัพย์	15	3	-12
- ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-
- วางเพลิง	-	-	-
รวม	65	19	-46
2. คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ			
- ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	40	16	-34
- ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	3	4	+1
- ทำให้ตายโดยประมาท	4	3	-1
- พยายามฆ่า	37	45	+8
- ทำร้ายร่างกาย	150	137	-13
- ข่มขืนกระทำชำเรา	23	23	-
รวม	247	228	-39

ประเภทความผิด	ม.ค.-ธ.ค. 53	ม.ค.-ธ.ค. 54	เพิ่ม/ลด
3. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน			
- ลักทรัพย์	485	432	-53
- ชิงทรัพย์	39	23	-16
- รีดเอาทรัพย์สิน	-	-	-
- กรรโชก	5	6	+1
- ชิงทรัพย์	40	4	-36
- ปล้นทรัพย์	13	3	-10
- รับของโจร	2	3	+1
- ทำให้เสียทรัพย์สิน	46	39	-7
รวม	630	510	-120
4. คดีที่น่าสนใจ			
- โจรกรรมรถจักรยานยนต์	90	98	+8
- โจรกรรมรถยนต์	29	19	-10
- ปล้นชิงรถยนต์โดยสาร	-	-	-
- ข่มขืนและฆ่า	-	-	-
- ฉ้อโกง	70	88	+18
- ยักยอก	162	166	+4
รวม	351	371	+20
5. คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย			
- อาวุธปืน	176	220	+44
- การพนัน	1,087	963	-124
- ยาเสพติด	3,232	3,378	+146
- ปราบปรามการค้าประเวณี	1,311	1,892	+581
- มีและเผยแพร่วัตถุลามก	17	20	+3
รวม	5,623	6,473	+650

ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ต

6.4 แรงงาน

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดภูเก็ต ไตรมาสที่ 2 ปี 2554 จังหวัดภูเก็ตมีประชากรในวัยทำงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 228,453 คน ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานรวม 164,652 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ จำนวน 163,776 คน ผู้ว่างงาน จำนวน 876 คน

จังหวัดภูเก็ตมีความต้องการแรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะในสถานประกอบการ จำนวน 7,209 ราย ต้องการแรงงานต่างด้าว จำนวน 119,258 คน และแรงงานต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ร้อยละ 99 เป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า รองลงมาร้อยละ 1 เป็นแรงงานสัญชาติลาวและกัมพูชา ซึ่งที่ผ่านมามีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาขึ้นและขอรับใบอนุญาตทำงานงาน ดังนี้

ตารางแสดงข้อมูลแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ในช่วงปี พ.ศ.2553

หน่วย : คน

ประเภท	พม่า	ลาว	กัมพูชา	รวมจำนวน (คน)
ขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตทำงาน	63,549	587	47	64,183
ขอรับการพิสูจน์สัญชาติ	27,181	105	14	27,300
ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้ว	710	57	14	781
ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและขอใบอนุญาตทำงานแล้ว	43	57	14	114
ขออนุญาตทำงานตามมติ ครม. 26 พ.ค.52/58 ก.ค.52/3 พ.ย.52	39,248	59	45	39,852
ยื่นขออนุญาตทำงานตามมติ ครม. 19 ม.ค. 53	3,863	39	4	3,906
รวม	134,594	904	138	136,136

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2553

6.5 สถิติการสังคม

ในปี 2553 มีจำนวนสถานประกอบการและลูกจ้างที่ขึ้นทะเบียนกองทุนประกันสังคม 8,474 แห่ง จำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม ในปี 2553 จำนวน 129,240 คน

ตารางแสดงจำนวนผู้ใช้สิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมในปี พ.ศ.2552

ประเภทประโยชน์ทดแทน	ผู้รับบริการ (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
เจ็บป่วย	31,334	149,901,669
คลอดบุตร	4,057	84,207,585
ทุพพลภาพ	39	1,562,193
ตาย	181	9,709,611
สงเคราะห์บุตร	15,754	71,441,100
บำเหน็จชราภาพ	830	23,609,805
ว่างงาน	1,391	60,315,273
รวม	53,586	400,747,236

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดภูเก็ต

7. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

7.1 การคมนาคม

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางคมนาคม 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำและทางอากาศ การคมนาคมทางบก มีทางหลวงหมายเลข 402 เป็นเส้นทางหลัก และมีทางหลวงจังหวัดรอบเกาะ รวมทั้งเส้นทางอื่น ๆ ที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข 402 ไปยังชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

สำหรับทางน้ำจังหวัดภูเก็ต มีท่าเรือน้ำลึก 1 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต อยู่บริเวณอ่าวมะขาม ใช้เป็นท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าและเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีท่าเทียบเรือท่องเที่ยวและเรือขนาดเล็กอีก 14 แห่ง

ส่วนทางอากาศ มีสนามบินนานาชาติภูเก็ต ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร เชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยตรง ซึ่งสามารถรองรับเที่ยวบินได้ 10 เที่ยวบิน/ชั่วโมง รองรับผู้โดยสารได้มากกว่า 29 ล้านคน

1) ระบบขนส่งทางบก จังหวัดภูเก็ต มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่าง หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่สามารถใช้งานได้ดีทุกฤดูกาล มีรถยนต์ประจำทางบริการ ทั้งรถปรับอากาศ รถปรับอากาศพิเศษ และรถธรรมดา วิ่งบริการระหว่างจังหวัด โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 เป็นถนนสายหลักผ่านสะพานท้าวเทพกระษัตรี และสะพานสารสิน ผ่านอำเภอถลางเข้าสู่ตัวเมืองภูเก็ต

สำหรับระบบขนส่งมวลชนในเขตเมือง มีบริการรถโดยสารขนาดเล็ก รถตุ๊กๆ ตลอดจนมอเตอร์ไซค์รับจ้างเป็นจำนวนมาก จากบริเวณศูนย์กลางเมืองภูเก็ตไปยังชุมชนต่างๆ และสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด

สถิติจำนวนรถที่จดทะเบียนในเขต จังหวัดภูเก็ต ปี 2552 – 2554

ประเภทของรถ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน	2,916	3,044	3,240
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน	57,508	62,132	68,981
รถยนต์บริการธุรกิจ	580	633	627
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล	38,744	38,529	38,933
รถยนต์ 4 ล้อเล็กรับจ้าง	515	513	506
รถจักรยานยนต์	226,194	233,584	244,863
รถจักรยานยนต์สาธารณะ	2,992	2,795	2,630
รวม	329,449	341,230	359,780

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดภูเก็ต

2) ระบบขนส่งทางน้ำ

ตารางแสดงการขึ้นทะเบียนท่าเทียบเรือ ปี พ.ศ.2552

ลำดับ	ประเภทท่าเทียบเรือที่ขึ้นทะเบียน	ปี พ.ศ. 2552
		จำนวนท่าเทียบเรือ (แห่ง)
1	ท่าเทียบเรือระหว่างประเทศ	3
2	ท่าเทียบเรือประมงรัฐ/เอกชน	14
3	ท่าเทียบเรือพาณิชย์และขนส่ง	16
รวม		33

ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5 สาขาภูเก็ต

มารีน่า (Marina)

จังหวัดภูเก็ตมีท่าเทียบเรือมารีน่าเอกชน จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะ ซึ่งเป็นท่าที่สามารถเดินทางไปที่ท่องเที่ยวเกาะต่างๆ ในอ่าวพังงา และเกาะต่างๆในจังหวัดกระบี่ได้สะดวกในมารีน่าส่วนใหญ่มีบริการต่างๆ ครบครัน

ตารางแสดงสถานที่ตั้งมารีน่าในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

มารีน่า	ตำบล	อำเภอ	สิ่งอำนวยความสะดวก
The Boat Lagoon Marina	เกาะแก้ว	เมืองภูเก็ต	- ที่จอดเรือยอร์ช/เรือท่องเที่ยวได้ 350 ลำ - ที่จอดเรือชนบก 250 ลำ - อยู่ช่อมเรือ - ที่พัก/ร้านอาหาร /ร้านค้า - บริการให้เช่าเรือพร้อมลูกเรือ - โรงเรียนสอนเล่นเรือนานาชาติ
Royal Phuket Marina Resort and Spa (ซึ่งเป็นท่าจอดเรือยอร์ชที่ใหญ่ที่สุดในอาคเนย์)	เกาะแก้ว	เมืองภูเก็ต	- ท่าจอดเรือยอร์ชในน้ำ 418 ท่า - ที่จอดเรือยอร์ชชนบก 120 ท่า - อยู่ช่อมเรือยอร์ช - ที่พักรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง - ร้านค้า/ร้านอาหาร - บริการให้เช่าเรือพร้อมลูกเรือ

มารีน่า	ตำบล	อำเภอ	สิ่งอำนวยความสะดวก
The Yacht Haven Marina	ไม้ขาว	กลาง	- ที่จอดเรือได้ 150 ลำ - ร้านอาหาร/ร้านค้า
Ao Po Grand Marina	ป่าคลอก (อ่าวปอ)	กลาง	- ที่จอดเรือยอร์ชในน้ำ 200 ท่า - ที่พักรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง - ร้านค้า/ร้านอาหาร /คลับเฮาส์

ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5 สาขาภูเก็ต

3) ระบบการขนส่งทางอากาศ

จังหวัดภูเก็ตมีสนามบินนานาชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารเชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศโดยตรง โดยในปี พ.ศ.2553 มีจำนวนเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 21,818 เที่ยวบิน มีจำนวนผู้โดยสารเข้า-ออก จำนวน 3,092,148 คน

ตารางแสดงสถิติเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยานภูเก็ต ในปี พ.ศ.2550-2553

ปี พ.ศ	จำนวนเที่ยวบิน		จำนวนผู้โดยสาร			
	จำนวน	เพิ่ม/ลด (%)	เข้า	ออก	รวม	เพิ่ม/ลด(%)
2550	16,239	28.00	1,034,253	1,004,712	2,038,965	34.15
2551	17,317	6.64	1,224,723	1,176,120	2,400,846	17.75
2552	16,511	1.67	1,123,776	1,090,018	2,213,794	8.57
2553	21,818	25.99	1,552,534	1,512,503	3,065,037	27.66

ที่มา : การท่าอากาศยานภูเก็ต

7.2 การประปา

การบริการประปาในจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้

- เทศบาลนครภูเก็ต ผลิตน้ำประปาจากแหล่งน้ำดิบในชุมชนเมืองร้าง 9 แห่ง ดังนี้
  - ชุมชน้ำหน้าโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ความจุ 127,000 ลบ.ม. ของ บริษัท โฮยเชียง
  - ชุมชน้ำซอยพะเนียง ความจุ 72,000 ลบ.ม. ของบริษัทโฮยเชียง
  - ชุมชน้ำเทศบาล ความจุ 334,000 ลบ.ม. ของเทศบาลนครภูเก็ต
  - ชุมชน้ำแฝด ความจุ 732,900 ลบ.ม. ของบริษัทเซ่งหวน จำกัด
  - ชุมชน้ำริมถนนวิจิตรสงคราม ความจุ 222,000 ลบ.ม. ของคุณบรรลือ ตันติวิท
  - ชุมชน้ำบริษัทอนุภาษา อ.กะทู้ ความจุ 2,000,000 ลบ.ม. ของบริษัทอนุภาษา
  - ชุมชน้ำคุณคณิต ความจุ 73,000 ลบ.ม. ของคุณคณิต ยงสกุล
  - ชุมชน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ ความจุ 100,000 ลบ.ม. ของเทศบาลนครภูเก็ต
  - ชุมชน้ำบริษัทอนุภาษา เจ้าฟ้า ความจุ 1,000,000 ลบ.ม. ของบริษัทอนุภาษา

รวมปริมาณน้ำดิบทั้งสิ้น 4,660,900 ลูกบาศก์เมตร

กองประปา เทศบาลนครภูเก็ต มีแหล่งการผลิตน้ำประปา จำนวน 3 แห่ง คือ

- ระบบการผลิตขุมน้ำเทศบาล กำลังการผลิต 1,680 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- ระบบการผลิตขุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 กำลังการผลิต 3,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- ระบบการผลิต ถนนตำรง กำลังการผลิต 20,880 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

รวมอัตรากำลังการผลิตทั้งสิ้น 26,160 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

2) การประปาส่วนภูมิภาค ดำเนินการผลิตน้ำประปาจาก 2 แหล่ง คือโรงกรองน้ำกะหลิม มีกำลังผลิต 30 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และโรงกรองน้ำบางวาดมีกำลังการผลิต 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ให้บริการในเขตอำเภอกะทู้และพื้นที่ใกล้เคียง

3) การประปาท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง ให้บริการชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง คือ

- การประปาเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี ใช้แหล่งน้ำดิบจากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลูกบาศก์ต่อชั่วโมง
- การประปาเทศบาลตำบลเชิงทะเล ใช้แหล่งน้ำดิบจากน้ำตกและเหมืองร้าง มีกำลังการผลิต 20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง
- การประปาบ้านสะป่า ใช้แหล่งน้ำดิบจากเหมืองร้างมีกำลังการผลิต 20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง
- การประปาเทศบาลเมืองป่าตอง มีกำลังการผลิต 36,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- การประปาเทศบาลตำบลฉลอง มีกำลังการผลิต 2,300 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ใช้แหล่งน้ำดิบ จาก ม.6 หลังวัดฉลอง และ ม.5 บ้านนาก
- การประปา อบต.เทพกษัตรี อบต.ศรีสุนทร อบต.ป่าคลอก และอบต.เกาะแก้ว โดยแต่ละแห่ง มีกำลังการผลิต 480 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

4) การประปาเอกชน กลุ่มธุรกิจโรงแรมและสนามกอล์ฟ ขนาดใหญ่ ได้จัดสร้างโรงงานผลิตน้ำแบบเคลื่อนย้ายได้ มีขนาดกำลังผลิต 6,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

7.3 การไฟฟ้า

การไฟฟ้า	จำนวนตำบล		จำนวนหมู่บ้าน		จำนวนหลังคาเรือน	
	ทั้งหมด	มีไฟฟ้าแล้ว	ทั้งหมด	มีไฟฟ้าแล้ว	ทั้งหมด	มีไฟฟ้าแล้ว
กฟจ.ภูเก็ต	8	8	49	49	88,825	88,825
กฟฟ.ป่าตอง	2	2	2	2	16,392	16,392
กฟอ.เกาะยาว	2	2	18	18	3,950	3,950
	12	12	69	69	109,167	109,167

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนมิถุนายน 2552

7.4 การบริการโทรศัพท์

มีศูนย์ให้บริการกระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 3 อำเภอ มีเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน 74,282 เลขหมาย มีเลขหมายที่เปิดบริการใช้แล้ว จำนวน 53,988 เลขหมาย และคงเหลือเลขหมายว่าง จำนวน 20,296 เลขหมาย โดยมีชุมสายทั้งหมด 75 ชุมสาย

8. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8.1 ทรัพยากรป่าไม้

1. ป่าสงวนแห่งชาติที่เป็นป่าบก 9 ป่า ได้แก่

1) **ป่าเขารวก-เขาเมือง** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลสาकु ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 7,175 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2507) อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ มีปัญหาการถือครองพื้นที่บริเวณเขาหินกรวย หมู่ 6 ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง

2) **ป่าควนเขาพระแทว** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลศรีสุนทร ตำบลป่าคอก อำเภอถลาง เนื้อที่ 13,925 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 201 (พ.ศ.2507) ราษฎรได้เรียกร้องขอให้จังหวัดออกเอกสารสิทธิ์ในบริเวณที่ได้ถือครอง ซึ่งอยู่ล้อมรอบป่าเขาพระแทวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้ทำการล้อมสวนหนามตามแนวเขต

3) **ป่าบางขนุน** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลสาकु ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง เนื้อที่ 5,000 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 217 (พ.ศ.2507)

4) **ป่าเกาะโหลน** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง เนื้อที่ 1,537 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 357 (พ.ศ.2511)

5) **ป่าเทือกเขากมลา** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าตอง ตำบลกะทู้ ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ ตำบลเชิงทะเล ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง ตำบลเกาะแก้ว ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง เนื้อที่ 29,600 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 401 (พ.ศ.2512) มีการบุกรุกแผ้วถางเพื่อปลูกยางพาราบางส่วน สำนักงานปฏิรูปที่ดินดำเนินการออก ส.ป.ก. จำนวนเนื้อที่ 21,480 ไร่

6) **ป่าเทือกเขานาคเกิด** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าตอง ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ ตำบลลิซิด ตำบลฉลอง ตำบลกระรน ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง เนื้อที่ 24,750 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 621 (พ.ศ.2516) สำนักงานปฏิรูปที่ดินดำเนินการออก ส.ป.ก. จำนวนเนื้อที่ 19,005.50 ไร่

7) **ป่าเขาโต๊ะแซะ** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง เนื้อที่ 550 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 608 (พ.ศ.2516)

8) **ป่าเขาสามเหลี่ยม** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง เนื้อที่ 1,254 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 849 (พ.ศ.2522) สภาพปัจจุบันราษฎรได้เข้าไปบุกรุกปลูกสวนยางพาราเต็มพื้นที่หมดแล้ว มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินดำเนินการออก ส.ป.ก. จำนวนเนื้อที่ 715 ไร่

9) **ป่าเขาไม้พอก-ป่าไม้แก้ว** ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง เนื้อที่ 4,444 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 1097 (พ.ศ. 2528) สภาพปัจจุบันเป็นสวนยางพาราเต็มพื้นที่กรมการทหารสื่อสารขอใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อก่อสร้างสถานีโทรคมนาคม ภาคใต้เนื้อที่ 2-3-50 ไร่

2. ป่าสงวนแห่งชาติป่าชายเลนมีทั้งหมด 7 ป่า ได้แก่

1) ป่าเลนคลองบางชีเหล้า-คลองท่าจีน ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลรัชฎา อำเภอมือง เนื้อที่ 3,937.50 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 16 (พ.ศ.2501) มีการบุกรุกก่อสร้างที่อยู่อาศัยบริเวณชอย โหนดรายทอง เนื้อที่ประมาณ 100 ไร่

2) ป่าเลนคลองเกาะผี ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลวิชิต อำเภอมือง เนื้อที่ 2,687.50 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 140 (พ.ศ.2505) สภาพปัจจุบันได้มีส่วนราชการได้ขอใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งสำนักงาน

3) ป่าเลนคลองพารา ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคอก อำเภอดกลาง เนื้อที่ 2,343.75 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 184 (พ.ศ.2505) เป็นป่าที่ในอดีตเคยได้ให้สัมปทานทำกิจการเผาถ่าน

4) ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลไม้ขาว อำเภอดกลาง เนื้อที่ 1,750 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 185 (พ.ศ.2506) ในอดีตเคยได้รับสัมปทานกิจการเผาถ่านและมีการบุกรุกทำนาบางส่วน

5) ป่าเลนคลองท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคอก ตำบลศรีสุนทร อำเภอดกลาง ตำบลเกาะแก้ว อำเภอมือง เนื้อที่ 3,181 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ.2507) มีการบุกรุกทำนาบางส่วน

6) ป่าเลนคลองอู่ตะเภา ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลไม้ขาว อำเภอดกลาง เนื้อที่ 1,556.25 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 206 (พ.ศ.2507) เป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการผนวกเข้าเป็นอุทยานแห่งชาติสิรินาถ มีการบุกรุกทำนาบางส่วน

7) ป่าเลนคลองบางโรง ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคอก อำเภอดกลาง เนื้อที่ 3,887 ไร่ ประกาศโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 328 (พ.ศ.2511) มีการบุกรุกของนายทุน

ตารางแสดงขนาดพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดภูเก็ตปี 2550-2552

ประเภท	พื้นที่ป่า (ไร่)		
	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552
ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี	27,904.50	27,904.50	27,904.50
ป่าสงวนแห่งชาติ	107,578.00	107,578.00	107,578.00
พื้นที่การปลูกป่าชุมชนและป่าเศรษฐกิจ	704.50	704.50	704.50
อุทยานแห่งชาติ	56,250.00	56,250.00	56,250.00
รวมพื้นที่ป่าทั้งหมด	192,437.00	192,437.00	192,437.00

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต

ตารางแสดงสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ประเภท	สัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด (%)		
	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
พื้นที่ป่าไม้	18.16	18.16	18.16
พื้นที่ป่าอนุรักษ์	13.96	13.96	13.96
พื้นที่ป่าชายเลน	4.20	4.20	4.20
พื้นที่ป่าชุมชน	0.12	0.12	0.12
พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	0.09	0.09	0.09

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเศรษฐกิจ (โซน E) ที่มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดิน มีจำนวน 3 ป่า ดังนี้

1) ป่าเทือกเขากมลา	เนื้อที่	21,480.00 ไร่
2) ป่าเทือกเขานาคเกิด	เนื้อที่	19,005.50 ไร่
3) ป่าเขาสามเหลี่ยม	เนื้อที่	715.00 ไร่
	รวม	41,200.50 ไร่

มีอุทยานแห่งชาติ 1 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติสิรินาถ

มีเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว

8.2 แนวปะการัง

กลุ่มเกาะภูเก็ต มีสภาพพื้นที่ชายฝั่งที่หลากหลายรูปแบบ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันไป ทั้งนี้ คลื่นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และปริมาณตะกอนบนพื้นทะเลรวมถึงในมวลน้ำทะเลที่เป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่ควบคุมพัฒนาการของแนวปะการังทำให้ปะการังแต่ละพื้นที่มีลักษณะโดดเด่นแตกต่างกัน ในที่นี้จึงจำแนกลักษณะแนวปะการังออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1) แนวปะการังฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตและเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง

เป็นบริเวณที่อยู่ในกำบังจากคลื่นลมมรสุมเฉียงใต้มีตะกอนสะสมมาก พบป่าชายเลนและแหล่งหญ้าทะเลหลายจุดบริเวณที่ปะการังน้ำตื้นก่อตัวได้ ได้แก่ บริเวณเขาสามแหม่ม แหม่มยาง อ่าวหมาน อ่าวมะขาม แหม่มพันวา อ่าวฉลอง และหาดราไวย์ เกาะที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ เกาะสิเหร่ เกาะนาคาใหญ่ เกาะนาคาน้อย เกาะนาคาน้อย เกาะมาลี เกาะรัง เกาะละวะ เกาะเฮ (ที่อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะภูเก็ต) เกาะตะเภาใหญ่ เกาะตะเภาน้อยและเกาะโหล่น

2) แนวปะการังทางฝั่งตะวันตกตอนล่างของเกาะภูเก็ต และเกาะที่อยู่ใกล้เคียงทางตอนใต้

ได้แก่ อ่าวในหาน อ่าวกะตะ อ่าวกะรน เกาะแก้ว เกาะบอน เกาะเฮ เกาะแคว และเกาะไม้ท่อน บริเวณเหล่านี้มีชายฝั่งเป็นโขดหิน และมีหาดทรายแทรกอยู่เป็นระยะๆ โดยทั่วไปพื้นที่ทะเลเป็นทรายหยาบแต่ในบางจุด เช่น ทางตอนเหนือของเกาะเฮ เกาะบอน และเกาะแคว เป็นพื้นที่ได้รับตะกอนที่มาจากกระแสน้ำที่ไหลมาจากฝั่งตะวันออกของเกาะภูเก็ตแนวปะการังในเขตนี้ก่อตัวในระดับความลึกไม่เกิน 10 เมตร บริเวณโซนพื้นราบมักมีโผล่พื้นน้ำ

3) แนวปะการังทางฝั่งตะวันตกตอนบนของเกาะภูเก็ต ได้แก่ อ่าวป่าตอง อ่าวกมลา อ่าวบางเทา และหาดในยาง โดยทั่วไปบริเวณอ่าวเหล่านี้ เป็นที่กำบังคลื่นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ได้ดีกว่าบริเวณหาดต่าง ๆ ที่ถัดลงมาทางตอนล่าง แนวปะการังสามารถก่อตัวเป็นพื้นที่ที่กว้างกว่า 10 เมตร เล็กน้อย พื้นที่ในเขตพื้นที่เป็นทรายขนาดปานกลางจนถึงหยาบ

4) แนวปะการังใกล้เขตทะเลลึกเกาะราชา เป็นกลุ่มที่จัดแยกออกมาเนื่องจากเกาะอยู่ห่างออกมาจากแผ่นดินใหญ่ และอยู่ใกล้เขตสันของไหล่ทวีป โดยทั่วไปแนวปะการังในบริเวณเกาะนี้จะก่อตัวได้ลึกกว่ากลุ่มทั้งสามดังที่กล่าวข้างต้น

5) กลุ่มปะการังที่ขึ้นอยู่ตามบริเวณที่รับแรงปะทะจากคลื่นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลักษณะเช่นนี้ มักพบปะปนอยู่ตามชายฝั่งที่เป็นแนวโชดหินทางฝั่งตะวันตกของเกาะต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ปะการังไม่สามารถก่อตัวเป็นแนวปะการังในพื้นที่เช่นนี้ได้ แต่จะมีลักษณะเป็นกลุ่มประชาคมปะการัง (Coral community) ที่ขึ้นอยู่บนหิน

ตารางแสดงพื้นที่แนวปะการังและสภาพความสมบูรณ์ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

พื้นที่ทำการสำรวจ	พื้นที่แนวปะการัง (ไร่)	สถานภาพของแนวปะการัง	แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับข้อมูลที่สำรวจในปี พ.ศ.2538-2541
จังหวัดภูเก็ต	3,752		
1.เกาะราชาใหญ่	275	ดีปานกลาง	มีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง สภาพคงที่
- ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ		ดีปานกลาง	
- ด้านตะวันออก			
2.เกาะราชาน้อย		ดี	มีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง
- ด้านตะวันตก		ดีมาก	สภาพคงที่
- ด้านตะวันออก	81		
3.ชายฝั่งตะวันตก	3,396	เสียหาย - ดี	มีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงานประจำปี สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ปะการังที่พบส่วนใหญ่ คือ ปะการังโขด ปะการังเขากวาง ปะการังเขากวางทรงพุ่ม ปะการังเขากวางทรงพุ่มพาน ปะการังวงแหวน ปะการังช่องเล็กแบบแผ่นปนเคลือบ และปะการังช่องเล็กแบบแผ่น

ในปี พ.ศ.2550 มีการสำรวจและประเมินการครอบคลุมพื้นที่ของปะการังที่เกาะแอม เกาะเฮ และเกาะโหลน โดยวิธีการ Photo line transect พบว่า สถานภาพปะการังเกาะแอมในภาพรวมทั้งเกาะอยู่ในสภาพดีมาก มีปะการังเป็นปกคลุมประมาณร้อยละ 60 ปะการังตายร้อยละ 17 ปะการังเด่นอยู่ในหมู่ของปะการังเขากวางสถานภาพของปะการังที่เกาะเฮในภาพรวมทั้งเกาะอยู่ในสภาพดีปานกลาง มีปะการังเป็นปกคลุมประมาณ ร้อยละ 38.70 ปะการังตายร้อยละ 37.82 ปะการังเด่นอยู่ในกลุ่มของปะการังโขด สถานภาพปะการังเกาะโหลนฝั่งตะวันออก โดยภาพรวมทั้งเกาะอยู่ในสภาพดีปานกลางมีปะการังเป็นปกคลุมประมาณร้อยละ 49 ปะการังตายร้อยละ 47 ปะการังเด่นอยู่ในกลุ่มปะการังโขด

8.3 หล้าทะเล

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งหล้าทะเลประมาณ 4,500 ไร่ พบหล้าทะเล 11 ชนิด ได้แก่ หล้าคาทะเล หล้าชะเงาเต่า หล้าเงาแคะ หล้าเงาไส หล้าเงาใบเล็ก หล้าเงาและหล้าอำพัน หล้ากุยข่ายเข็ม หล้ากุยข่ายทะเล หล้าชะเงาใบฟันเลื่อย หล้าชะเงาใบมนและหล้าต้นหอมทะเล แหล่งหล้าทะเลพบที่ทำฉัตรชัย บ้านคลองหยิด บ้านคอเอน บ้านบางดุก-แหลมทราย เกาะนาคาใหญ่ บ้านป่าคลอก-บางโรง อ่าวภูเก็ต เกาะตะเภาใหญ่ อ่าวตังเซ็น อ่าวฉลอง หาดในยาง และเกาะโหล่น-อ่าวย่น โดยมีพื้นที่แหล่งหล้าทะเลกว้างที่สุด อยู่บริเวณบ้านป่าคลอก (ตั้งแต่ปากคลองบางโรงลงมาถึงแหลมยามู) ซึ่งพบกระจายตั้งแต่ระยะ 200–1,300 เมตร จากชายฝั่งทะเล หล้าทะเลพบ 9 ชนิด การศึกษาและประเมินสถานภาพหล้าทะเล ในปี พ.ศ. 2550 ด้วยวิธีการศึกษาแบบ Line transect และ Sport check พบว่า พื้นที่แหล่งหล้าทะเลที่อ่าวป่าคลอก มีขนาดพื้นที่ 1,925 ไร่ ซึ่งมีความสมบูรณ์ดี บริเวณอ่าวป่าคลอกนี้ เคยพบร่องรอยการกินหล้าทะเลของพะยูนด้วย แหล่งหล้าทะเลขนาดใหญ่อีกแห่งของจังหวัดภูเก็ตอยู่ที่เกาะโหล่น-อ่าวย่น มีพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่

สภาพทั่วไปของแหล่งหล้าทะเลในจังหวัดภูเก็ต มีความสมบูรณ์และบางแหล่งมีสภาพตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตามแหล่งหล้าทะเลที่มีสภาพเสื่อมโทรมพบที่อ่าวภูเก็ตและอ่าวฉลอง

8.4 ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำในจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย แหล่งน้ำใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ แหล่งน้ำผิวดินกับแหล่งน้ำใต้ดิน ดังนี้

1. แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดภูเก็ตอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประกอบด้วยลุ่มน้ำเล็ก ๆ 24 ลุ่มน้ำกระจายอยู่ทั่วไปจังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่รับน้ำฝน 1,244 ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณน้ำต่อหน่วยพื้นที่เท่ากับ 17.92 ลิตร ต่อวินาทีต่อตารางกิโลเมตร แหล่งน้ำผิวดินจะประกอบด้วยแหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ ประกอบด้วยคลองสายสำคัญ 9 สาย คือ

- 1) คลองบางใหญ่ ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกที่อ่าวภูเก็ตมีความยาวประมาณ 8,000 เมตร
- 2) คลองบางลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวป่าตอง
- 3) คลองบางโรง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวบางโรงมีความยาวประมาณ 4,800 เมตร
- 4) คลองท่าเรือ ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวท่าเรือ
- 5) คลองท่ามะพร้าว ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่อ่าวมะพร้าวมีความยาวประมาณ 7,200 เมตร
- 6) คลองบ้านหยิด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่คลองท่าปูนช่องแคบปากพระมีความยาวประมาณ 7,750 เมตร
- 7) คลองพม่าหลง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวทุ่งหนุง
- 8) คลองกมลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวกมลามีความยาวประมาณ 3,750 เมตร
- 9) คลองโคกโดนด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ที่อ่าวฉลอง

นอกจากนี้ในพื้นที่ภูเก็ตยังมีแหล่งน้ำผิวดินจากเหมืองร้าง ประกอบด้วย

- ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต จำนวน 49 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 667 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 12,022,500 ลูกบาศก์เมตร

- ในเขตอำเภอกลาง จำนวน 30 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 850 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 25,989,450 ลูกบาศก์เมตร
- ในเขตอำเภอกะทู้ จำนวน 34 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 635 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 11,181,250 ลูกบาศก์เมตร

8.5 การจัดการขยะ

โรงกำจัดขยะในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ตได้รับผิดชอบโดยเทศบาลนครภูเก็ต ในปี พ.ศ. 2553 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลนครภูเก็ตรายงานว่า จังหวัดภูเก็ตมีปริมาณขยะ 526.13 ตันต่อวัน

ระบบการกำจัดขยะในจังหวัดภูเก็ตประสบปัญหาสำคัญ 3 ด้าน คือ

ด้านการลดปริมาณขยะ ตั้งแต่จิตสำนึกของประชาชนในการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อขยะที่ตนเองสร้าง และผลกระทบต่อสังคมโดยรวม การเลือกใช้ภาชนะบรรจุของผู้ผลิตสินค้า การคัดแยกขยะในครัวเรือน ไปจนถึงการนำขยะกลับไปใช้ใหม่

ด้านการจัดเก็บและขนส่ง ระบบการขนส่งในปัจจุบันยังไม่สามารถนำส่งขยะแบบแยกประเภทได้ ทำให้การรณรงค์การแยกขยะที่ต้นทางยากลำบากตามไปด้วย

ด้านข้อจำกัดทางศักยภาพของโรงงานในการกำจัด ปัจจุบันเทศบาลนครภูเก็ตมีกำลังในการกำจัดขยะเพียง 250 ตันต่อวัน แต่จะสามารถขยายเป็น 550 ตันต่อวัน ภายในไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2555 แต่มีปริมาณขยะสะสมมากกว่า 1 ล้านตันในพื้นที่ฝังกลบ ซึ่งมีการซ้อนทับของขยะเป็นชั้นที่ 3

ตารางแสดงสถิติปริมาณขยะประจำปีงบประมาณ 2551-2553

ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
1	เทศบาลนครภูเก็ต	42,309.01	41,425.21	40,570.54
2	เทศบาลเมืองป่าตอง	32,320.19	29,655.76	31,519.06
3	เทศบาลตำบลกะรน	13,719.23	12,536.83	13,073.25
4	เทศบาลเมืองกะทู้	10,846.27	11,145.86	11,201.14
5	เทศบาลตำบลเชิงทะเล	2,429.07	2,433.41	2,388.65
6	เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี	2,230.71	2,295.37	2,209.89
7	องค์การบริหารส่วนตำบลฉลอง	7,897.24	8,734.77	9,071.13
8	เทศบาลตำบลวิชิต	15,643.76	16,250.70	16,582.02
9	เทศบาลตำบลรัชฎา	15,037.48	12,068.87	16,582.02
10	เทศบาลตำบลราไวย์	7,062.35	7,132.98	7,399.69
11	องค์การบริหารส่วนตำบลกมลา	2,636.09	2,589.45	2,618.91
12	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว	2,909.48	2,352.16	2,396.82
13	เทศบาลตำบลเชิงทะเล	8,616.12	4,083.65	4,213.94

ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
14	องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु	1,910.11	2,228.21	2,304.63
15	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี	2,259.31	2,337.26	2,425.10
16	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุนทร	4,659.94	6,230.29	6,150.77
17	องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว	2,861.95	2,678.69	2,492.95
18	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	390.64	357.52	415.53
19	องค์การบริหารส่วนตำบลปากคลอง	1,318.50	1,679.34	1,802.70
20	เอกชน	8,664.09	14,518.66	9,432.68
21	อื่น ๆ (ขยะรายวัน+อนุเคราะห์)	7,601.75	6,933.89	7,308.25
รวม/ตัน		193,323.29	189,688.84	192,038.76
เฉลี่ยตัน/วัน		529.65	519.64	526.13
จัดเก็บค่ากำจัดได้จริง/บาท		44,085,940	42,774,080	-

ที่มา : ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต โดยเทศบาลนครภูเก็ต

9. ด้านการเมืองและการบริหาร

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

ประกอบด้วย

1) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย สมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จำนวน 24 คน มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 2 คน และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน

1.1) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอเมือง จำนวน 15 คน

1.2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอถลาง จำนวน 6 คน

1.3) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เขตอำเภอกะทู้ จำนวน 3 คน

2) นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีรองนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 2 คน มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการหรือการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

มีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองจากนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย

ข้อมูลรอบอัตรากำลัง ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
ปี 2554

ลำดับที่	ส่วนราชการ	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้าง	รวม
1.	สำนักปลัด อบจ.	27	7	13	47
2.	กองกิจการสภา อบจ.	8	-	-	8
3.	กองแผนและงบประมาณ	16	-	1	17
4.	กองคลัง	24	-	5	29
5.	กองช่าง	37	43	59	139
6.	กองพัสดุและทรัพย์สิน	13	-	1	14
7.	กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สำนักงาน 17 ครู 158	โรงเรียน 2	สำนักงาน 21 โรงเรียน 62	260
8.	กองการท่องเที่ยวและกีฬา	24	-	39	63
9.	กองสาธารณสุข	23	-	1	24
10.	กองกิจการขนส่ง	9	-	23	32
11.	หน่วยตรวจสอบภายใน	5	-	-	5
	รวม	361	52	225	638

ที่มา : ฝ่ายบริหารงานบุคคล สำนักปลัด อบจ. และกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (มิถุนายน 2555)

ข้อมูลด้านงบประมาณการคลัง

รายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้รับ

สัดส่วนของเงินรายได้จากการจัดเก็บเองต่อรายได้ที่ได้จากส่วนกลาง						
แหล่งรายได้	จำนวนเงิน					
	ปี 2552	ร้อยละ	ปี 2553	ร้อยละ	ปี 2554	ร้อยละ
1.รายได้ที่ได้จากส่วนกลาง	695,168,732.06	79.29	620,712,310.24	75.08	735,610,135.96	76.18
2.รายได้จากการเก็บเอง	181,620,406.76	20.71	206,032,513.44	24.92	229,961,150.79	23.82
รวมรายได้ทั้งสิ้น	876,789,138.82	100	826,744,823.68	100	965,571,286.75	100.00
สัดส่วนรายได้จาก ส่วนกลาง : รายได้จาก การเก็บเอง	7.9:2.1		7.5:2.5		7.6 : 2.4	

รายได้จากการจัดเก็บเอง						
แหล่งรายได้จากการจัดเก็บเอง	จำนวนเงิน					
	ปี 2552	ร้อยละ	ปี 2553	ร้อยละ	ปี 2554	ร้อยละ
1. หมวดภาษีอากร	77,484,746.24	42.66	77,985,934.67	37.85	80,911,624.76	35.18
2. หมวดค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต	63,289,778.72	34.85	79,786,552.42	38.73	92,855,174.44	40.38
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	37,448,786.10	20.62	41,263,012.55	20.03	44,771,432.24	19.47
4. หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์					2,901,100.75	1.26
4. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	3,104,673.70	1.71	5,923,080.00	2.87	7,536,818.60	3.28
5. หมวดรายได้จากทุน	292,422.00	0.16	1,073,933.80	0.52	985,000.00	0.43
รวม	181,620,406.76	100	206,032,513.44	100	229,961,150.79	100.00

ที่มา : กองคลัง

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

- ตาม พรบ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้
  - (1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
  - (2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
  - (3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล
  - (7) คຸ້ມครອງ ດູແລ ແລະ ບຳຮຸ່ງຮັກສາທຳຼຸຍາກຮຸຮຸມຮາດີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ
    - (7 ทวิ) บຳຮຸ່ງຮັກສາສິລປະ ຈາຣິຕປຣະເພືນີ ກູມິປຳຼຸຍາທຳຼຸຍາກຮຸຮຸມອັນດີຂອງທຳຼຸຍາກຮຸຮຸມ
  - (8) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(9) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2. ตามกฎกระทรวง(พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

ให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ

- (1) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) บำบัดน้ำเสีย
- (4) บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (5) วางผังเมือง
- (6) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบทตามกฎหมายว่า

ด้วยทางหลวง

- (7) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ
- (8) จัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ และตลาด
- (9) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (10) รักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (11) จัดการศึกษา ทำนุบำรุงศาสนา และบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

- (12) จัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะและสวนสัตว์ ตลอดจนสถานที่ประชุมอบรมสำหรับราษฎร
- (13) จัดให้มีการสังคมสงเคราะห์และการสาธารณสุขการ
- (14) ป้องกันและบำบัดรักษาโรค
- (15) จัดตั้งและการบำรุงสถานพยาบาล
- (16) ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (17) ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ
- (18) กิจการที่ได้มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน

จังหวัด

3. ตาม พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

มาตรา 17 ภายใต้งบบังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน ท้องถิ่น ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2. การสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

3. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
4. การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
5. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. การจัดการศึกษา
7. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
9. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
10. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
11. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
12. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
13. การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
14. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
15. การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
16. การสร้างและบำรุงทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
17. การจัดตั้งและการดูแลตลาดกลาง
18. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
19. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
20. การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
21. การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
22. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
23. การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
24. จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
25. สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
26. การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
27. การส่งเสริมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
28. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
29. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

4. ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2546 เรื่อง กำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ 1 ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด

(1) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(2) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวมและไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(3) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป

ข้อ 2 ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดเพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลย์และคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

(2) การก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือมีภารกิจเกี่ยวเนื่องกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหลักในการเชื่อมโยงกับแผนงานโครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(3) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(4) การส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรมของจังหวัด

(5) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดโดยเฉพะอย่างยิ่งการทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลรวม การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(6) ให้บริการด้านเทคนิควิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกล บุคลากร แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(7) ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมถ่ายโอนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด “มีหน้าที่ที่ต้องทำ”

ข้อ 3 การให้การสนับสนุนแก่ประชาคม องค์กรประชาชน ควรเป็นไปในลักษณะของการส่งเสริมความสามารถดำเนินการ โดยใช้ศักยภาพของตนเองในการบริหารจัดการในลักษณะของการร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผลประโยชน์ โดยไม่ให้การสนับสนุนในลักษณะของการให้สิ่งของ หรือการเข้าไปดำเนินการแทน